Čís. 12681.

Nebyla-li námitka, že směnka byla zaplacena, vznesena v písemných námitkách, nýbrž teprve při ústním jednání, nelze k ní přihlížeti. Lhostejno, že námitka nemohla býti uplatněna včas proto, že vznikla až za sporu. Proti případné exekuci lze se v tom směru brániti žalobou podle § 35 ex. ř.

Nejde o nemožnost plnění (vzhledem k devisovým předpisům), mělo-li býti plněno v říšských markách, nikoliv však efektivně.

(Rozh. ze dne 8. června 1933, Rv I 842/33.)

Proti směnečnému platebnímu příkazu vydanému k žalobě říšskoněmecké společnosti namítla žalovaná tuzemská firma v písemných námitkách mimo jiné, že jest jí nemožno zaplatiti zažalovaný peníz, ježto platům do ciziny brání devisová opatření. Za odročeného ústního jednání vznesla žalovaná další námitku, že zažalované směnky byly zaplaceny. Procesní soud prvé stolice ponechal směnečný platební příkaz v platnosti a uvedl v otázkách, o něž tu jde, v důvodech: Ohledně námitky, že žalované straně je nemožné zaplatiti zažalované směnečné pohledávky, ježto platům do ciziny brání devisová opatření, nelze podle názoru soudu spatřovati v té skutečnosti, že jsou podle platných předpisů toliko omezeny platy do ciziny, nemožnost plnění, jež brání vzniku platného směnečného závazku. Ostatně žalovaná strana nikde netvrdí, že se již pokusila, ovšem s nezdarem, dosáhnouti souhlasu Národní banky československé k vývozu příslušné směnečné valuty. K námitce nelze vzíti zřetele také z toho důvodu, že žalující strana prohlásila, že je ochotna přijmouti plnění v tuzemsku. K tvrzení žalované strany, přednesené při odročeném ústním jednání, že zažalované směnečné pohledávky byly zaplaceny žalobkyni Otokarem T-em, nelze přihlédnouti, neboť jde o tvrzení jednak opožděné, jednak ve věci nerozhodné, směřující nepochybně k protáhnutí sporu. S hlediska procesního práva nejde o obranu uvedenou v námitkách, nýbrž teprve při druhém ústním jednání, tedy o obranu nepochybně opozděnou. Nebyla-li tato skutečnost straně žalované známa v době žádané § 552 c. ř. s., jde o událost nepředvídanou, jež by za splnění dalších zákonných podmínek mohla býti snad důvodem k návrhu v předešlý stav podle § 146 c. ř. s. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil, mimo jiné z těchto důvodů: Neúplnost řízení spatřuje odvolatel v tom, že nebyly připuštěny důkazy obchodními knihami žalující strany a svědectvím Otakara T-a o její námitce, že zažalované směnky byly za sporu zaplaceny Otakarem T-em z výtěžku zboží daného do zástavy. Důkazy ty, nabídnuté teprve při posledním roku, na samém konci ústního jednání nebyly právem připuštěny, jelikož byly zřejmě nabídnuty jen proto, by rozepře byla prodlužována (§ 275 odst. 2 c. ř. s.). Ostatně uvedl první soud správně, že námitka ta je opozděná, jelikož nebyla uvedena v písemných námitkách. V řízení směnečném lze

do konce ústního jednání přednésti nové skutečnosti a nabídnouti nové důkazy jen k odůvodnění námitek vznesených ve lhůtě § 557 c. ř. s. Namítá-li odvolatelka, že se zaplacení stalo teprve za sporu a proto v písemných námitkách nemohlo býti uplatňováno, jest proti tomu uvésti, že si měla žalovaná k uplatnění námitky vymoci navrácení v předešlý stav. Neučinila-li tak, mohla by tvrzené zaplacení uplatňovati žalobou oposiční ve smyslu § 35 ex. ř. Vývody odvolatelky, že nemohla by tak učiniti, jelikož § 35 ex. ř. připouští jen námitky, jež vzniknou teprve po vzniku exekučního titulu, nejsou správné. Odvolatelka přehlíží, že exekučním titulem jest směnečný platební příkaz. Rozsudek v řízení o námitkách vyslovuje jen, zda a pokud se příkaz ten ponechává v platnosti. Rovněž námitce nemožnosti plnění pro předpisy devisové první soud právem nevyhověl. V ohledu tom stačí poukázati na případné odůvodnění prvního soudu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání a uvedl v otázkách, o něž tu jde, v

důvodech:

Námitku, že žalobní směnky byly zaplaceny z výtěžku zboží daného do zástavy, vznesla žalovaná teprve při ústním jednání dne 5. ledna 1933 a nikoli v písemných námitkách, tedy opozděně a proto k ní právem nižší soudy nepřihlížely (§§ 552, 557 a 559 c. ř. s.). Jest lhostejno, že žalovaná nemohla placení uplatniti včas, poněvadž se prý stalo až za sporu, neboť zákon v té příčině nerozeznává. Správně uvádí odvolací soud, že se žalovaná mohla proti případné exekuci brániti oposiční žalobou, neboť žalovaná »v předcházejícím soudním řízení«, t. j. v řízení směnečném námitky placení již účinně použíti nemohla (§ 35, druhá věta prvního odstavce ex. ř.).

Pokud dovolání po právní stránce jen povšechně poukazuje k vývodům odvolání, stačí je odkázati ke správným důvodům napadeného rozsudku, které dovoláním nebyly vyvráceny. K výtce nemožnosti plnění vzhledem k devisovým předpisům jest ještě podotknouti, že ve sporu nevyšlo najevo, že mělo býti plněno efektivně v říšských markách, takže žalovaná mohla po případě platiti i v korunách československých do rukou oprávněného zástupce žalobkyně (čl. 336 obch. zák., § 33 sm. zák.), pokud se týče může nyní platiti podle opatření Národní banky Československé čís. 57 sb. z. a n. z roku 1933. Ostatně žalovaná, zastávajíc v podstatě právní názor, že ze žalobních směnek není vůbec zavázána, ani netvrdila, že by někdy projevila ochotu k plnění a o jeho provedení se starala.

Čís. 12682.

Nežádal-li žalobce v hypotekární žalobě přisouzení útrat pod vyhrůžkou všeobecné exekuce, nýbrž pod vyhrůžkou exekuce na zatíženou nemovitost a v tomto smyslu zní i exekuční titul, nemůže se žalobce k vydobytí útrat domáhati všeobecné exekuce, nýbrž jen exekuce na zatíženou nemovitost.

(Rozh. ze dne 9. června 1933, R I 343/33.)